

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 30. april 2025
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Jakob Laudrup
Sagsnr.: 2025-04059
Dok.: 3679633

Besvarelse af spørgsmål nr. 816 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 816 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 26. marts 2025. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Preben Bang Henriksen (V).

Peter Hummelgaard

/

Morten Holland Heide

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 816 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren redegøre for straffereglerne for butikstyveri, herunder strafammer, normal straf og den seneste retspraksis på området?”

Svar:

1. Efter straffelovens § 276, 1. pkt., straffes for tyveri den, som uden besidderens samtykke borttager en fremmed rørlig ting for at skaffe sig eller andre uberettiget vinding ved dens tilegnelse. Med rørlig ting sidestilles en energimængde, der er fremstillet, opbevaret eller taget i brug til frembringelse af lys, varme, kraft eller bevægelse eller i andet økonomisk øjemed, jf. straffelovens § 276, 2. pkt.

Efter straffelovens § 276 a straffes for indbrudstyveri den, som uberettiget skaffer sig adgang til fremmed hus og uden besidderens samtykke borttager en fremmed rørlig ting for at skaffe sig eller andre uberettiget vinding ved dens tilegnelse. Om afgrænsningen mellem straffelovens § 276 og § 276 a henvises til forarbejderne til lov nr. 1680 af 26. december 2017, jf. Folketingstidende 2017-18, tillæg A, L 34 som fremsat, side 4 og 5.

Der eksisterer ikke en selvstændig bestemmelse om butikstyveri i straffeloven. Sager om butikstyveri henføres i praksis – med mindre der er tale om et indbrud – under straffelovens § 276 om tyveri.

Strafferammen for tyveri og indbrudstyveri fremgår af straffelovens §§ 285-287. Udgangspunktet er en strafferamme på fængsel indtil 1 år og 6 måneder, jf. straffelovens § 285, stk. 1, 1. pkt. Straffen kan stige til fængsel indtil 6 år efter straffelovens § 286, stk. 1, hvis lovovertrædelsen er af særligt grov beskaffenhed navnlig på grund af udførelsesmåden, fordi lovovertrædelsen er udført af flere i forening eller under medtagelse af våben m.v., på grund af det stjålne værdi m.v., på grund af den systematiske eller organiserede karakter eller antallet af begåede lovovertrædelser.

Efter straffelovens § 287, stk. 1, 1. pkt., er straffen bøde, hvis lovovertrædelsen er af mindre strafværdighed på grund af de omstændigheder, hvorunder handlingen er begået, genstandenes værdi eller det lidte formuetabs størrelse eller af andre grunde. Straffen kan i øvrigt under formildende omstændigheder bortfalde, jf. straffelovens § 287, stk. 1, 2. pkt.

Straffelovens § 287, stk. 1, 1. pkt., blev moderniseret sprogligt ved lov nr. 53 af 28. januar 2025 for at give mulighed for i bemærkningerne til lovforslaget at angive nærmere retningslinjer for straffniveauet efter bestemmelsen. Ifølge bemærkningerne, jf. Folketingstidende 2024-25, tillæg A, L 100 som fremsat, side 12, forudsættes det, at der sker en forhøjelse af bødestrafen for butikstyveri og andre tyverier i førstegangstilfælde, således at der i førstegangstilfælde fastsættes en bøde i overensstemmelse med taksterne i nedenstående oversigt.

Værdi af det stjålne (udsalgsprisen)	Nye bødetakster (førstegangstilfælde)
< 1.000 kr.	Bøde svarende til det dobbelte af det stjåltes værdi, dog mindst 1.000 kr. Beløbet oprundes til det nærmeste beløb deleligt med 100 kr.
1.000 kr. – 1.499 kr.	2.500 kr.
1.500 kr. – 2.999 kr.	4.000 kr.
3.000 kr. – 3.999 kr.	5.000 kr.
4.000 kr. – 4.999 kr.	6.000 kr.
5.000 kr. – 5.999 kr.	7.000 kr.
6.000 kr. – 6.999 kr.	8.000 kr.
7.000 kr. – 7.999 kr.	9.000 kr.

2. Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, der har oplyst følgende:

”Rigsadvokaten bemærker indledningsvis, at bødestrafen for butikstyveri efter straffelovens § 287, stk. 1, blev skærpet den 1. februar 2025, jf. lov nr. 53 af 28. januar 2025. Det fremgår af forarbejderne til lovforslaget, jf. Folketingstidende 2024-25, tillæg A, L 100 som fremsat, pkt. 2.3.2., at der med lovændringen ikke er tilsigtet andre ændringer af bestemmelsen.

Lovændringen indebærer således ikke en ændring af grænseområdet for, hvornår der for butikstyveri fastsættes en bødestraf efter § 287, stk. 1, eller frihedsstraf efter straffelovens § 285, stk. 1. Retspraksis forud for lovændringen vil derfor fortsat være relevant til belysningen af, hvornår domstolene fastsætter en frihedsstraf for butikstyveri.

Straffen for butikstyveri efter straffelovens § 276 fastsættes efter straffelovens § 285, medmindre forholdet er af særlig grov

beskaffenhed, jf. § 286, stk. 1, eller forholdet er mindre strafværdigt, jf. § 287. Ved tyverier, hvor det stjålne værdi overstiger 8.000 kr., fastsættes straffen som udgangspunkt som en frihedsstraf efter straffelovens § 285, stk. 1.

Det bemærkes, at det i almindelighed vil bero på en konkret vurdering af samtlige omstændigheder i en sag, hvorvidt straffen skal fastsættes som en friheds- eller bødestraf.

Som eksempler på grænseområdet for butikstyverier henført under henholdsvis straffelovens § 285, stk. 1, og § 287, stk. 1, kan der henvises til følgende domme:

- Vestre Landsrets dom af 5. februar 2024, gengivet i TfK2024.25V, hvor fire butikstyverier begået i februar 2023 for et samlet udbytte på ca. 850 kroner blev henført under straffelovens § 285, stk. 1, således at straffen blev fastsat til fængsel i 30 dage på grund af tiltaltes mange forstraffe og hurtige recidiv. Det fremgår af landsrettens præmisser, at den tiltalte siden 2013 var straffet 19 gange for tyveri, herunder 9 gange siden 2020.
- Østre Landsrets dom af 3. februar 2020, gengivet i TfK2020.569Ø, hvor to tiltalte, der var polske statsborgere, blev idømt 30 dages fængsel og udvist med et indrejseforbud i 6 år, for at have stjålet varer i en butik for ca. 4.000 kr. under anvendelse af en ”russerpose”.
- Vestre Landsrets dom 27. august 2018, gengivet i TfK2018.1225/2V, hvor en tiltalt blev idømt 30 dages betinget fængsel med vilkår om samfundstjeneste i 40 timer for at have begået butikstyveri i forening med en anden person i en tøjforretning ved at have stjålet tøj til en samlet værdi af 3.519 kr. under anvendelse af en ”russerpose”.
- Vestre Landsrets dom af 8. august 2013, gengivet i TfK2013.1003/2V, hvor tiltalte blev idømt 30 dages fængsel for at have begået butikstyverier for 1.239 kr. Uanset det stjålne relativt beskedne værdi, og at det stjalne kunne tilbageleveres, blev forholdene henført under straffelovens § 285, stk. 1, idet tiltalte var massivt forstraffet for berigelseskriminalitet, der var tale om butikstyverier i to tilfælde, og tyverierne var begået under afsoning/udslusning.
- Østre Landsrets dom af 29. november 2007, gengivet i TfK2008.138/2Ø, hvor tiltalte blev idømt 30 dages fængsel for at have begået butikstyveri for 38,95 kr. Tiltalte var tidligere gentagne gange straffet for berigelseskriminalitet og havde hurtig recidiv.
- Østre Landsrets dom af 4. februar 2005, gengivet i TfK2005.298Ø, hvor tiltalte blev idømt 5 måneders fængsel for at have begået fire butikstyverier til en

samlet værdi på ca. 1.500 kr. Forholdene blev henført til straffelovens § 285, stk. 1, idet tiltalte tidligere adskillige gange var straffet for tyveri, og at det nu pådømte var begået ganske kort tid efter løsladelse efter afsoning af en dom for tyveri.

- Østre Landsrets dom af 27. oktober 2004, gengivet i TfK2005.65Ø, hvor tiltalte blev idømt fire dagbøder a 150 kr. for at have stjålet varer i en butik for ca. 70 kr. Tiltalte var tidligere idømt 50 dages betinget fængsel med vilkår om samfundstjeneste for tyveri mv. samt havde vedtaget et bødeforelæg for tyveri. Landsretten fandt, at tiltalte ikke var så massivt forstraffet, at tiltalte på trods af det stjalnes ringe værdi og omstændighederne ved handlingen burde straffes med fængsel. Forholdet blev henført under straffelovens § 287, stk. 1.
- Østre Landsrets dom af 20. december 2000, gengivet i TfK2001.177/1Ø, hvor tiltalte blev idømt 6 dagbøder a 150 kr. for i to tilfælde at have stjålet varer til en samlet værdi af ca. 460 kr. Tiltalte var fire gange tidligere straffet for blandt andet butikstyverier. Landsretten fandt, at under hensyn til omfanget af de forhold, som tiltalte tidligere var straffet for, til den tid, der var gået fra den seneste forstraf, og indtil de nu pådømte forhold blev begået, og til de nu stjalne genstandes beskedne værdi, at forholdene kunne henføres under straffelovens § 287, stk. 1.”